

**Miljøministerens besvarelse af spørgsmål nr. 280 stillet af Folketingets
Miljø- og Planlægningsudvalg.**

Spørgsmål 280

Ministrenes kommentarer udbedes til vedlagte pressemeddelelse vedr. naturgenopretning i Åmosen.

Svar

Efter aftale med kulturministeren besvarer jeg dette spørgsmål på begge ministres vegne.

Det eventuelle genopretningsprojekt i Åmosen handler om at sikre fortidsminder af international værdi, som er mange tusinde år gamle, samt at sikre og genoprette sjælden og værdifuld natur. Kulturminderne udgøres ikke mindst af utallige levn fra stenalderen. Åmosen rummer således Europas største forekomst af stenalderkunst på redskaber af ler og hjortetak. Projektområdet rummer også flere rester af højmoser, som i Danmark og på europæisk plan er en meget truet naturtype. Her kan man finde sjældne planter som den kødædende Soldug og den lyserøde Trævlekrone. Området rummer også andre truede naturtyper som skovbevokset tørvemoser og rigkær.

Kultur- og naturværdierne kan stadig reddes, men på grund af tidligere dræning i området og den efterfølgende intensive landbrugsdrift er disse værdier nu stærkt truede, og vil forsvinde, hvis vi ikke gør noget. Ved en naturgenopretning vil udviklingen kunne vendes, og der vil kunne skabes et sammenhængende storslået naturområde.

Det er dog rigtigt som anført, at Åmosen i dag også rummer kulturhistorie i form af drænedede landskaber, tørvegrave og for den sags skyld intensivt landbrug. Men dels er disse forhold som bekendt langt fra sjældne her i landet, og dels er dræning og intensivt landbrug selve truslen mod den sjældne natur og kultur i projektområdet. Der er altså en konflikt, og her må man derfor træffe et valg om, hvad der er mest vigtigt at beskytte.

Henrik Bundgaard mener, at der mangler midler til en udgravning af fortidsminderne i Åmosen. Imidlertid er den overordnede strategi ikke at udgrave alt, men tværtimod at søge at bevare mest muligt på stedet til glæde for

fremtidige generationer. Det har nemlig vist sig, at teknikken for arkæologiske undersøgelser løbende forbedres så meget, at vores efterfølgere højst sandsynligt vil kunne analysere materialet langt bedre end vi er i stand til i dag. Det foreslåede projekt i Åmosen er i fuld overensstemmelse med denne strategi.

Det er efter regeringens holdning forkert at skille natur- og kulturinteresserne ad, når der som i dette tilfælde er en oplagt mulighed for at beskytte begge dele samtidig. Både hvad angår natur og kultur rummer Åmosen som nævnt uden tvivl værdier på et internationalt niveau, og dermed er det også nationalt højt prioriteret.

For så vidt angår vandmiljø og biologi er dette også omfattet af rapporten fra konsulentfirmaet COWI. I det hele taget må det siges, at rapporten fra COWI er grundig og sober. Den giver os ikke anledning til at savne noget i den nuværende fase. Hvis der tages de næste skridt mod et projekt, vil man på baggrund af det projektscenarie, som udvælges, bl.a. skulle lave en detailprojektering og VVM. I den forbindelse vil flere detaljer blive behandlet.

Henrik Bundgaards forslag om at inddrage undervisning i et Åmoseprojekt er helt oplagt. Det indgår allerede kort i COWI's rapport om skitseprojektet, og det vil der blive arbejdet videre med i et eventuelt projekt.

Henrik Bundgaard angriber også offentlighedsprocessen. Vi kan altid gøre ting bedre, men jeg synes, at der i dette tilfælde har været tale om en meget grundig inddragelse af offentligheden. Som eksempler kan jeg nævne følgende gennemførte initiativer: opstartende offentligt møde i januar, orienterende breve til lodsejere, oprettelse af særskilt hjemmeside om projektet, hvor alt relevant materiale lægges ud, elektroniske nyhedsbreve, nedsættelse af rådgivende følgegruppe, utallige besøg hos lodsejere i marken, deltagelse i diverse større møder, omtale i lokale aviser, projektleder, som har været til rådighed samt besøg af konsulent, der på tomandshånd drøfter lodsejernes interesser.

Den 22. august 2006 blev der afholdt endnu et offentligt møde, hvor rapporten over skitseprojektet blev præsenteret af COWI. Til mødet var desuden udarbejdet et sammendrag af rapporten og et visionshæfte, som illustrerer mulighederne i et projekt.

Som det er udvalget bekendt besluttede jeg den 19. august 2006 at forlænge høringsfristen i projektet til den 23. oktober. Det skete netop for at imødekomme den kritik, blandt andet fra Henrik Bundgaard, der har været af, at der manglede ordentlig tid til at drøfte det nu fremlagte mulige projekt. Det er der nu.

Jeg synes alle disse forhold vidner om, at de to ministerier tager inddragelsen af offentligheden meget seriøst. Der er derfor ikke anledning til, som ønsket, at ændre hele tilgangen til skitseprojekteringen.

Kulturministeren og jeg er helt opmærksomme på, at der er forskellige holdninger til et eventuelt natur- og kulturprojekt i Åmosen. Det er helt legitimt. Det er netop derfor vi gennemfører en grundig skitseprojektering, hvor lods ejere, interesseorganisationer, kommuner mv. får mulighed for at forholde sig til projektet. Efter den 23. oktober 2006 vil vi have et samlet billede af situationen. På det tidspunkt vil Kulturministeren og jeg nøje vurdere mulighederne for et projekt. Derfor afholdes endnu et offentligt møde d. 3. oktober 2006. Det er midt i høringsfasen og giver mulighed for spørgsmål og synspunkter, efter man har læst den grundige rapport.